

Voorstel voor	algemeen bestuur	
Vergaderdatum	11 mei 2022	
Onderwerp	Invulling Protocol complexe projecten voor programma Procesautomatisering (PRAUT)	
Agendapunt	7	
Portefeuillehouder	Erik Lievers	
Opsteller/indiener	Erik Jansen 0882203885 e.jansen@vechtstromen.nl	Rijk van Beek
Vertrouwelijkheid	Nee	

Routing	Besluit
Advies commissie 20 april 2022	De commissie verzoekt om nadere informatie. Met inachtneming van deze informatie geeft de commissie een positief advies af over het voorstel en adviseert het als bespreekstuk te agenderen voor het algemeen bestuur.
Besluit algemeen bestuur 11 mei 2022	Ter vergadering is een amendement ingediend, dat het volgende behelst: 1. Toevoegen beslispoint 1: <i>onderstaande kwaliteitskaders van het complexe project PRAUT vast te stellen:</i> a. <i>Het verminderen van de technische kwetsbaarheid van de procesautomatisering door het selecteren en uitrollen van een nieuw centraal procesautomatiseringsconcept en het vervangen van de hardware op alle zuiveringen;</i> b. <i>Realiseren van een uniforme, efficiënte en doelmatige sturing door een centrale regiekamer te realiseren voor een meer centrale aansturing van de bedrijfsvoering van de waterketen;;</i> c. <i>Versterken van de robuustheid, flexibiliteit, toekomstgerichtheid en de efficiëntie (minder energie en grondstoffenverbruik, lagere inzet personeel) door het vernieuwen van de (beheer)organisatie van de procesautomatisering;</i> 2. Toevoegen beslispoint 2: <i>de looptijd van het project PRAUT vast te stellen tot eind 2032;</i> 3. Toevoegen beslispoint 3: <i>de verwachte kosten voor het project PRAUT vast te stellen op € 72.000.000 (waarbij een onzekerheidspercentage van 30% geldt), waarvan in de Programmabegroting 2022-2025 alvast een budget is opgenomen van € 20.350.000 en een bedrag van € 5.558.000 aan krediet beschikbaar is gesteld.</i>

	<i>Indien een hoger totaalbudget noodzakelijk blijkt, ligt besluitvorming hierover altijd bij het algemeen bestuur;</i> 4. De huidige beslispunten 1 t/m 5 te hernoemen naar 4 t/m 8. Na bespreking hebben alle aanwezigen ingestemd met het amendement. Vervolgens heeft het algemeen bestuur – met inachtneming van het amendement – ingestemd met het voorstel.
--	--

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. het algemeen bestuur in Jaarverslagen (juli), Meerjarenverkenningen (juli), bestuurlijke voortgangsrapportages (november) én in de Programmabegrotingen (november) in een afzonderlijke paragraaf te informeren over de voortgang van het programma Procesautomatisering (PRAUT);
2. het algemeen bestuur tijdig te betrekken bij twee specifieke inhoudelijke beslismomenten in het programma PRAUT. Het betreft de separate AB-besluiten om de consequenties te verwerken van de keuze van het centrale procesautomatiseringsconcept én de keuze tot doorontwikkeling van de Centrale Regiekamer 1.0 naar de Centrale Regiekamer 2.0;
3. het algemeen bestuur tijdig te betrekken bij de financiële consequenties van het programma PRAUT. Het betreft financiële beslismomenten in elke MJV en Programmabegroting in de komende jaren, waarbij besloten kan worden met welk tempo de uitrol van de vervanging van elektro- en procesautomatisering zal plaatsvinden;
4. in tegenstelling tot de lijn in het Protocol complexe projecten, de kredietverlening voor de deelprojecten van PRAUT binnen de bestaande kaders van het Delegatiebesluit te laten plaatsvinden door het dagelijks bestuur;
5. in het overdrachtsdocument aan het nieuwe algemeen bestuur separaat aandacht te besteden aan de achtergronden, de voortgang van en de nog voorliggende bestuurlijke keuzes in het programma PRAUT.

II. Kernboodschap

In het vastgestelde ‘Protocol complexe projecten’ zijn in 2021 met het algemeen bestuur afspraken gemaakt wanneer er sprake kan zijn van complexe projecten en hoe met dergelijke projecten bestuurlijk wordt omgegaan.

Werken conform het Protocol stelt het algemeen bestuur in staat meer te betrekken bij de voortgang van complexe activiteiten van het waterschap. Het programma Procesautomatisering (PRAUT) is als eerste ‘complexe activiteit’ aangewezen. Op verzoek van de commissie Financiën en Beleidsuitvoering is vastgelegd op welke wijze het algemeen bestuur wordt betrokken bij dit programma.

In het programma PRAUT wordt de elektro- en procesautomatisering (E&PA) binnen de waterketen vernieuwd. Verder wordt binnen PRAUT ook de toekomstige aansturing van de waterketen en het beheer van de assets E&PA vormgegeven.

Procesautomatisering zorgt voor aansturing van het waterketenproces en voor informatie voor de bedrijfsvoering over de prestaties en risico’s van de rioolwaterzuiveringen.

Met de uitvoering van PRAUT wordt meer doelmatigheid, efficiëntie en uniformiteit in de bedrijfsvoering bereikt en zal waterschap Vechtstromen minder kwetsbaar zijn in het aansturen van de waterketen en in het beheren van de assets van de elektro- en procesautomatisering.

III. Waarom wordt dit voorgesteld?

Met uitvoering van het programma Procesautomatisering (PRAUT) zal waterschap Vechtstromen minder kwetsbaar zijn in het beheren van de assets van de elektro- en procesautomatisering. Deze kwetsbaarheid is in 2019 in de Business case Sturing Waterketen en procesautomatisering gewogen en is de aanleiding geweest om het programma PRAUT te starten. De samenvatting van de business case treft u separaat aan als bijlage bij dit voorstel. Aan de business case en het daarna opgestelde Programmaplan PRAUT hebben gesprekken met diverse externe partijen ten grondslag gelegen. De belangrijkste 'Lessons learned' hieruit zijn, conform het verzoek van de commissie Financiën en beleidsuitvoering, in een samenvatting eveneens bijgevoegd bij dit voorstel. Bij de uitvoering van het programma PRAUT zal uiteraard ook het geldende assetmanagementbeleid van Vechtstromen in acht worden genomen.

IV. Toelichting op het voorstel/ kader

Bij de MJV 2022-2031 is het programma PRAUT binnen de waterketen als complex project benoemd. Bij de eerdere vaststelling van het Protocol complexe projecten is afgesproken om voor de aangewezen complexe projecten een Startnotitie of Stand van zaken notitie op te stellen voor het algemeen bestuur. Deze notitie is bedoeld om de achtergronden én de stand van zaken weer te geven. Daarnaast biedt ze de gelegenheid om met het algemeen bestuur in gesprek te gaan over de gewenste wijze van betrokkenheid bij complexe projecten in lijn met het Protocol complexe projecten.

In de vergadering van de commissie Financiën en Beleidsuitvoering op 2 februari 2022 is de Stand van Zaken notitie van PRAUT besproken. Met de commissieleden is daarbij gesproken over de wijze waarop het Protocol complexe projecten nader ingevuld kan worden voor PRAUT. Na de beraadslaging heeft de commissie aan de portefeuillehouder gevraagd om de voorgestelde werkwijze en afspraken, op basis van de presentatie en de bespreking, in een voorstel van het DB aan het AB te vervatten en dit te agenderen voor de, bij voorkeur, eerstvolgende PEILDag.

Hiernaast is op de PEILDag toegezegd om de business case PRAUT en de lessen uit gesprekken met andere partijen te delen met de commissie. Voor beide onderdelen is een bijlage aan dit voorstel toegevoegd. Tenslotte is ook toegezegd in de voortgangsrapportage PRAUT de doelen verder te concretiseren en om ook omgevingsmanagement op te nemen. Dit zal meegenomen worden in de rapportage PRAUT die bij de MJV zal worden voorgelegd.

V. Alternatief voorstel

Een alternatief voorstel is niet van toepassing omdat dit voorstel een uitwerking betreft van het vastgestelde Protocol complexe projecten.

VI. Argumenten

- 1 *De P&C documenten zijn de natuurlijke bestuurlijke rapportages om het algemeen bestuur te informeren over doelbereik en financiële beheersing.*

Met het programma PRAUT wordt gewerkt aan het bestuurlijke doel 'Infrastructuur op orde'. De inspanningen binnen PRAUT zijn randvoorwaardelijk om doelen op het gebied van waterkwaliteit en duurzaamheid te kunnen realiseren. Vanuit de leerpunten van het project Energiefabriek én vanuit het Protocol complexe projecten vraagt dit om tijdige, expliciete en consistente informatie over de voortgang van PRAUT.

Door het opnemen van de voortgang in de bestuurlijke rapportages kan het programma PRAUT gedurende de looptijd goed gevolgd worden door het algemeen bestuur. Deze manier van informeren komt overeen met het Protocol complexe projecten.

2+3 Keuzes binnen PRAUT hebben grote impact op de programmering binnen de waterketen
Voor het programma PRAUT heeft, vóór de aanwijzing tot ‘complexe activiteit’, al besluitvorming plaatsgevonden. Ook de komende jaren zullen er nog enkele specifieke inhoudelijke besluiten genomen moeten worden. Dit betreft separate AB-besluiten om de consequenties te verwerken van de keuze van het centrale procesautomatiseringsconcept (in 2023) én de keuze tot doorontwikkeling van de Centrale Regiekamer 1.0 naar de Centrale Regiekamer 2.0 (in 2025/2026). Hiernaast is er twee maal per jaar een financieel beslismoment voor het programma PRAUT. Het betreft het tempo van de uitrol van de vervanging van elektro- en procesautomatisering en de financiële consequenties daarvan. Deze consequenties zullen in elk besluit voor de MJV en de Programmabegroting gewogen moeten worden in de komende jaren. Deze keuzemomenten zijn toegelicht op de PEILDag op 2 februari 2022 en kunnen een grote impact hebben op de programmering van activiteiten binnen de waterketen.

Bij het bespreken van de leerpunten van het project Energiefabriek én in het Protocol complexe projecten is gevraagd om het algemeen bestuur op dit soort momenten tijdig te betrekken bij de besluitvorming en de (financiële) consequenties hiervan.

4 Kredietverlening voor PRAUT door het dagelijks bestuur past binnen het Delegatiebesluit en geeft de benodigde flexibiliteit in de uitvoering

Na vaststelling van een begroting door het algemeen bestuur dient er voor investeringen nog apart krediet te worden verleend. Afsproken is dat het dagelijks bestuur dit mag doen, tenzij het algemeen bestuur besluit voor een project zelf de kredietverlening te willen doen. In het Protocol complexe projecten is aangegeven dat kredietverlening voor ‘complexe activiteiten’ bij het algemeen bestuur ligt. Deze bepaling is opgenomen in het Protocol naar aanleiding van de wijze van kredietverlening voor het project Energiefabriek en past daarom goed bij complexe projecten die bestaan uit één enkele activiteit.

Het programma PRAUT bestaat echter uit een groot aantal verschillende activiteiten die deels ook nog onderdeel gaan zijn van integrale renovatieprojecten, met name vanaf het moment dat de uitrol van de nieuwe procesautomatisering zal starten. Kredietverlening door het dagelijks bestuur, binnen de Programmabegroting en het Delegatiebesluit, past het beste bij de benodigde flexibiliteit en continuïteit die PRAUT vraagt. Bovendien zijn de momenten per jaar dat het algemeen bestuur krediet kan verlenen dusdanig beperkt dat het risico bestaat dat deelprojecten van PRAUT of integrale renovatieprojecten stilgelegd moeten worden in afwachting van besluitvorming.

Het voorstel om kredieten te verlenen voor PRAUT door het dagelijks bestuur (uiteraard alleen binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten in Programmabegrotingen) past binnen het geldende Delegatiebesluit. In het Delegatiebesluit heeft het algemeen bestuur voor investeringen binnen de Programmabegroting de besluitvorming om krediet te verstrekken gedelegeerd aan het dagelijks bestuur.

Wanneer gedurende PRAUT financiële afwijkingen optreden ten opzichte van het totaalbudget, zal het dagelijks bestuur echter in lijn met het Protocol complexe projecten altijd het algemeen bestuur hierover laten besluiten.

5 Nieuwe bestuurders dienen goed meegenomen te worden in doel, omvang en risico's van PRAUT

Eén van de leerpunten van het project Energiefabriek was dat er bij activiteiten die gedurende meerdere bestuursperiodes worden uitgevoerd extra aandacht moet worden besteed aan een juiste overdracht naar nieuwe bestuurders. Dit zorgt er voor dat nieuwe bestuurders voldoende aangehaakt zijn en blijven op het doel, de omvang en de risico's van het programma PRAUT.

VII. Risico's en kanttekeningen

Dit voorstel is een weergave van de bespreking van de Stand van Zaken notitie PRAUT op de PEILDag op 2 februari 2022. Uitstel van besluitvorming op dit voorstel geeft het algemeen bestuur onvoldoende mogelijkheden om de voortgang van het programma PRAUT te volgen en te bewaken.

Als kanttekening kan verder worden opgemerkt het programma PRAUT zich weliswaar uitstrekt over een periode van tien jaar maar dat de activiteiten ten behoeve van de renovatie van E&PA installaties een urgent en operationeel karakter hebben. Dit vraagt om een balans enerzijds om slagvaardig te handelen op operationeel niveau en anderzijds het algemeen bestuur op belangrijke momenten te betrekken bij specifieke keuzemomenten. In dit voorstel is zo veel mogelijk getracht invulling te geven aan deze balans.

VIII. Financiën

Het vastleggen van de afspraken hoe het algemeen bestuur betrokken wordt bij PRAUT heeft geen financiële consequenties.

IX. Communicatie

Binnen het programmamanagement PRAUT wordt aandacht besteed aan communicatie over de achtergronden en de voortgang van het programma, met name gericht op interne stakeholders. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in het weten wat PRAUT inhoudt en hoe het verloopt, de houding ten opzichte van PRAUT (nut ervan zien en vertrouwen hebben) en het gedrag (meewerken aan de verandering). Ook wordt door het programmamanagement het traject van cultuurverandering, wat nodig is om op een nieuwe manier met procesautomatisering te werken, gefaciliteerd.

X. Juridische zaken

De afspraken in dit voorstel betreffen een nadere uitwerking van het Protocol complexe projecten, specifiek voor het programma PRAUT. Daarnaast zijn op juridisch gebied het Delegatiebesluit en de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie waterschap Vechtstromen van toepassing.

XI. Uitvoering

Na vaststelling van dit voorstel zal PRAUT worden opgenomen in de planning van de P&C cyclus zodat bij de behandeling van de komende Meerjarenverkenning 2023-2032 de voortgang van PRAUT beschikbaar is voor het algemeen bestuur.

Daarnaast zullen op korte en langere termijn de volgende voorstellen besproken worden met het algemeen bestuur:

- Tempo uitrol nieuwe E&PA en verwerken financiële consequenties in elke MJV en Programmabegroting.
- Consequenties van nieuwe centrale PA concept na uitvoeren van de pilot (2023).
- Doorontwikkeling van Centrale Regiekamer naar ook operationele aansturing van de waterketen (2025/2026).

Naar aanleiding van de vergadering van de commissie Financiën en Beleidsuitvoering op 2 februari 2022 zullen tevens in de voortgangsrapportages van PRAUT de doelen en mijlpalen nog nader worden geconcretiseerd. Ook zal inzicht worden gegeven in de belangrijkste risico's die zich gedurende het programma PRAUT voor kunnen doen en zal omgevingsmanagement opgenomen worden in de rapportage.

XII. Bijlage(n)

1. Besluit.
2. Samenvatting Business case Sturing Waterketen en procesautomatisering (2019).
3. Samenvatting Lessons learned.

Besluit Invulling Protocol complexe projecten voor PRAUT

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 29 maart 2022;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

1. onderstaande kwaliteitskaders van het complexe project PRAUT vast te stellen:
 - a. het verminderen van de technische kwetsbaarheid van de procesautomatisering door het selecteren en uitrollen van een nieuw centraal procesautomatiseringsconcept en het vervangen van de hardware op alle zuiveringen;
 - b. realiseren van een uniforme, efficiënte en doelmatige sturing door een centrale regiekamer te realiseren voor een meer centrale aansturing van de bedrijfsvoering van de waterketen;;
 - c. versterken van de robuustheid, flexibiliteit, toekomstgerichtheid en de efficiëntie (minder energie en grondstoffenverbruik, lagere inzet personeel) door het vernieuwen van de (beheer)organisatie van de procesautomatisering;
2. de looptijd van het project PRAUT vast te stellen tot eind 2032;
3. de verwachte kosten voor het project PRAUT vast te stellen op € 72.000.000 (waarbij een onzekerheidspercentage van 30% geldt), waarvan in de Programmabegroting 2022-2025 alvast een budget is opgenomen van € 20.350.000 en een bedrag van € 5.558.000 aan krediet beschikbaar is gesteld. Indien een hoger totaalbudget noodzakelijk blijkt, ligt besluitvorming hierover altijd bij het algemeen bestuur;
4. het algemeen bestuur in Jaarverslagen (juli), Meerjarenverkenningen (juli), bestuurlijke voortgangsrapportages (november) én in de Programmabegrotingen (november) in een afzonderlijke paragraaf te informeren over de voortgang van het programma Procesautomatisering (PRAUT);
5. het algemeen bestuur tijdig te betrekken bij twee specifieke inhoudelijke beslismomenten in het programma PRAUT. Het betreft de separate AB-besluiten om de consequenties te verwerken van de keuze van het centrale procesautomatiseringsconcept én de keuze tot doorontwikkeling van de Centrale Regiekamer 1.0 naar de Centrale Regiekamer 2.0;
6. het algemeen bestuur tijdig te betrekken bij de financiële consequenties van het programma PRAUT. Het betreft financiële beslismomenten in elke MJV en Programmabegroting in de komende jaren, waarbij besloten kan worden met welk tempo de uitrol van de vervanging van elektro- en procesautomatisering zal plaatsvinden;
7. in tegenstelling tot de lijn in het Protocol complexe projecten, de kredietverlening voor de deelprojecten van PRAUT binnen de bestaande kaders van het Delegatiebesluit te laten plaatsvinden door het dagelijks bestuur;

8. in het overdrachtsdocument aan het nieuwe algemeen bestuur separaat aandacht te besteden aan de achtergronden, de voortgang van en de nog voorliggende bestuurlijke keuzes in het programma PRAUT.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 11 mei 2022.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris